

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet: 31-01-2014

SDS version: 1.0

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Pr-nr.: 2331437

Handelsnavn: Salmiakspiritus

Produkt-nr.: 2901

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Kemisk industri.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Harald Nyborg

Gammel Højmevej 30

5250 Odense SV

Tlf. 63 95 95 95

www.harald-nyborg.dk

Kontaktperson og mail:

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:

mediator.as, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: DH

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

EU (67/548 eller 1999/45): C; R34 N;R50

CLP (1272/2008): Skin Corr. 1B, Aquatic Acute 1; H314; H400

Ordlyd af R- og H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. Mærkningselementer

CLP:

Signalord:

Fare

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader. (H314)

Meget giftig for vandlevende organismer. (H400)

Opbevares utilgængeligt for børn. (P102)

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101)

Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280)

Undgå udledning til miljøet. (P273)

VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. (P305+P351+P338)

Opbevares under lås. (P405)

2.3. Andre farer

-

Anden mærkning:

-

Andet

Følbar mærkning. Skal leveres i emballage med børnesikker lukning hvis produktet sælges en detail.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1./3.2. Stoffer/Blandinger

Indholdsstof	Index-nr.	CAS/EF-nr.	DSD-klassificering/ CLP-klassificering	w/w %	Note
Ammoniak, vandig opløsning	007-001-01-2	1336-21-6 / 215-647-6	C;R34 N;R50 Skin Corr. 1B, Aquatic Acute 1; H314, H400	25	-

Ordlyd af faresætninger – se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding: Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag. Hold den tilskadekomne under opsyn.

Indtagelse: Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald ikke opkastning. Søg omgående læge.

Hud: Fjern forurenede tøj. Vask huden længe og grundigt med vand. Søg omgående læge.

Øjne: Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.

Øvrige oplysninger: Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Vævsødelæggende virkninger: Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Hvis damp eller aerosoler indåndes kan det give skader på lunger og forårsage irritation og svie i åndedrætsorganerne samt hoste. Ætsende stoffer forårsager irreversible skader på øjne. Ætser huden.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Vandtåge (aldrig vandstråle – spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Undgå indånding af røggasser. Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes giftige gasser: Carbonoxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Kontamineret slukningsvand sendes til destruktion.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå direkte kontakt med spildt stof. Brug personlige værnemidler – se pkt. 8.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå udledning til kloak – se pkt. 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Opsamles og håndteres som kemikalieaffald. Opsuges med granulat eller lign. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild – se pkt. 13.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se under pkt. 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Rygning og brug af åben ild forbudt.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o. lign. Skal opbevares tørt, køligt og velventileret.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkning
Ammoniak	20 ppm - 14 mg/m ³	E

E = Stoffet har en EF-grænseværdi.

DNEL/PNEC-værdier:

DNEL – Ammoniak, anhydrid:

Dermal	Short term	Systemic effects	Workers	6.8 mg/kg bw/day
Inhalation	Short term	Systemic effects	Workers	47.6 mg/m ³
Inhalation	Short term	Local effects	Workers	36 mg/m ³
Dermal	Long Term	Systemic effects	Workers	6.8 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	Workers	47.6 mg/m ³
Inhalation	Long Term	Local effects	Workers	14 mg/m ³
Oral	Short term	Systemic effects	General population	6.8 mg/kg bw/day
Dermal	Short term	Systemic effects	General population	68 mg/kg bw/day
Inhalation	Short term	Systemic effects	General population	23.8 mg/m ³
Inhalation	Short term	Local effects	General population	7.2 mg/m ³
Oral	Long Term	Systemic effects	General population	6.8 mg/kg bw/day
Dermal	Long Term	Systemic effects	General population	68 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	General population	23.8 mg/m ³
Inhalation	Long Term	Local effects	General population	2.8 mg/m ³

PNEC – Ammoniak, anhydrid:

Water	Fresh	0.0011 mg/L	
Water	Marine	0.0011 mg/L	
Water	Intermittent releases		0.0068 mg/L

8.2. Eksponeringskontrol

Der findes ikke et eksponeringsscenario til dette produkt.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Brug værnemidler som angivet nedenfor ved arbejde med produktet.

Personlige værnemidler:

Indånding:	Anbefalet: K, Klasse 1 (lav kapacitet), Grøn
Hænder:	Anbefalet: Nitrilgummi. Gennembrudstid: > 240 min. (Klasse 5).
Øjne:	Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm.
Hud og krop:	Særligt arbejdstøj skal anvendes. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om muligt spildbakker under arbejdet.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende:	Flydende
Farve:	Farveløs
Lugt:	Skarp
pH:	-
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	-
Begyndelseskogepunkt(°C):	-
Flammepunkt (°C):	-
Fordampningshastighed:	-
Antændelighed (fast stof, luftart):	-
Øvre/nedre antændelses-eller eksplosionsgrænser (vol-%):	-
Damptryk (mbar, 25 °C):	-
Dampmassefylde (luft=1):	-
Relativ massefylde (g/cm ³):	0,91
Opløselighed i vand:	Opløselig
Fordelelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	-
Dekomponeringstemperatur (°C):	-
Viskositet:	-
Eksplorative egenskaber:	-
Oxiderende egenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselig i fedt:	-
Overfladespænding (mN/m, 25 °C):	-

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data.

10.2. Kemisk stabilitet

Normalt stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige.

10.4. Forhold, der skal undgås

Reager med metaller under dannelse af hydrogen, med risiko for dannelse af eksplosive hydrogen-/luftblandinger.

10.5. Materialer, der skal undgås

Reagerer voldsomt med bl.a. stærke syrer.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ved brand eller kraftig opvarmning afgives meget giftige gasser: Primært carbonoxider.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Substans	Eksponeeringsvej	Art	Test	Resultat
Ammoniak, anhydrid	Oral	Rat	LD50	350 mg/kg bw
Ammoniak, anhydrid	Inhalation	Rat	LC50 / 20 min	19960 mg/m ³ air

Symptomer:

Indånding: Indånding af dampe virker ætsende på de øvre luftveje.

Indtagelse: Kan fremkalde ætsninger i mund, spiserør og mavesæk. Smerter i mund, svælg og mave.

Synkebesvær, ildebefindende og blodigt opkast. Brune pletter og ætssår kan ses i og omkring munden.

Hudkontakt: Virker ætsende på huden - kan medføre rødme og smerter og alvorlig vævsbeskadigelse.

Øjenkontakt: Virker ætsende. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab.

Langtidsvirkninger:

Ingen kendte.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
Ammoniak, anhydrid	96 h	Fish	LC50	>= 11 <= 48 mg/L
Ammoniak, anhydrid	48 h	Daphnia	EC50	101 mg/L
Ammoniak, anhydrid	18 days	Algae	EC50	2700 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Ammoniak, anhydrid	-	-	-

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ammoniak, anhydrid	-	-	-

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data.

12.6. Andre negative virkninger

Produktet indeholder økotoxiske stoffer, som kan have skadelige virkninger for vandlevende organismer.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe	EAK- kode	Affaldstype
H	20 01 15	Basisk affald

Særlig mærkning:

-

Forurennet emballage:

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

14.1 -14.4.

ADR

UN-nr.:	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Transportfareklasse	Emballagegruppe
2672	AMMONIAKOPLØSNING	8	III

IMDG

UN-no.:	Proper shipping name	Transportfareklasse	Emballagegruppe
2672	AMMONIA SOLUTION	8	III

14.5. Miljøfarer

Hvis den transporterede mængde overskrider 5 kg eller liter skal der mærkes med miljøfare.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

-

Anvendelsesbegrænsninger:

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bek. om unges arbejde).

Krav om særlig uddannelse:

-

Anden mærkning:

Kodenummer (1993): 5-4

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Andre oplysninger:

Mærkningselementer:

Ætsende. (C). Miljøfarlig. (N).

Ætsningsfare.(R34).

Meget giftig for organismer, der lever i vand.(R50).

Opbevares under lås og utilgængeligt for børn. (S1/2)

Ved indtagelse undgå at fremprovokere opkastning: kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. (S62)

Afllever dette materiale og dets beholder til et indsamlingssted for farligt affald og problemaffald. (S56)

Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt.(S45)

Brug beskyttelsesbriller/ ansigtsskærm under arbejdet. (S39)

Brug egnede beskyttelseshandsker under arbejdet. (S37)

Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes. (S26)

Kilder:

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger.

Bekendtgørelse nr. 878 af 26. juni 2010 af lov om kemiske stoffer og produkter.

Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.

Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald.

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Den fulde ordlyd af H/R sætninger omtalt i afsnit 2+3:

R34 - Ætsningsfare.

R50 - Meget giftig for organismer, der lever i vand.

H314 - Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.

H400 - Meget giftig for vandlevende organismer.

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet.

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

-

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:

-
